

Олена ЯСІНСЬКА

здобувачка освітньо-професійної програми
«Публічне управління та адміністрування», ЗУНУ
(науковий керівник – к. е. н., доцент, доцент кафедри
менеджменту, публічного управління та персоналу ЗУНУ
Лідія КРУП'ЯК

**ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ДОКУМЕНТООБІГУ В ОРГАНАХ
МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ: АНАЛІТИКА
ЕФЕКТИВНОСТІ ТА НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ НА ПРИКЛАДІ
МИКУЛИНЕЦЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ**

Документообіг є ключовою складовою організаційно-управлінських процесів в органах місцевого самоврядування, визначаючи швидкість прийняття рішень, якість надання послуг та рівень внутрішньої координації. У сучасних умовах цифрової трансформації державного сектору особливої актуальності набуває впровадження електронних систем документообігу (СЕД), які забезпечують прозорість, автоматизацію та оперативність обробки управлінської інформації[1].

У науковій роботі представлено результати дослідження процесів удосконалення документообігу в органах місцевого самоврядування на прикладі Микулинецької селищної ради. Здійснено аналіз функціонування паперового та електронного документообігу в умовах цифрової трансформації, визначено ключові бар'єри впровадження сучасних цифрових систем та оцінено ефективність роботи системи АСКОД.

Вибір теми цифрової трансформації документообігу зумовлений тим, що сучасні органи місцевого самоврядування перебувають у умовах високої динамічності управлінського середовища та зростаючих вимог до прозорості, оперативності й якості прийняття рішень. Відповідно до аналітичного звіту Державного агентства з питань електронного урядування України

“Цифрова трансформація в органах влади”, електронні системи документообігу є одним із ключових інструментів забезпечення ефективності та підзвітності державного сектору [3].

Проведене кількісне дослідження показало суттєву різницю між каналами обробки документів. За 23 робочі дні через електронну пошту надійшло 418 документів, із яких 34 (8,13 %) були опрацьовані з порушенням строків. Натомість у системі АСКОД було зареєстровано 180 документів, і лише 3 (1,67 %) виявилися простроченими. Отримані дані свідчать, що електронна система підвищує ефективність документообігу на 79 % завдяки автоматизації маршрутизації, скороченню людського фактора та миттєвості доведення документів до виконавців.

Виявлено, що ключовими проблемами є: дублювання паперового та електронного документообігу, недостатня цифрова компетентність окремих працівників, відсутність чітких внутрішніх регламентів та повільне впровадження цифрових стандартів. Разом із тим система АСКОД дозволяє значно підвищити прозорість, підзвітність та контроль за виконанням управлінських завдань, створюючи цифрову історію руху кожного документа.

Дослідження засвідчує, що у Микулинецькій громаді тривалий час домінує паперовий документообіг, який з огляду на збільшення обсягів документаційних потоків сформував низку проблем: тривалість погоджувальних процедур, залежність від фізичної присутності посадових осіб; ризики втрати документів або порушення строків; надмірне ресурсне навантаження на працівників; обмежені можливості для аналітики та контролю.

Упровадження СЕД АСКОД створило можливості для автоматизації ключових етапів роботи з документами: реєстрації, розподілу, накладення резолюцій, контролю строків і формування архівів. Проте система функціонує частково через низьку цифрову

компетентність окремих працівників, недостатню технічну базу та відсутність єдиних регламентів електронного документообігу.

Розрахунок відносної ефективності засвідчив, що використання АСКОД забезпечує зменшення кількості прострочених документів приблизно на 79 %, а швидкість доведення документів до виконавця зростає в середньому у 20–50 разів (із годин до хвилин).

Ці дані підтверджують, що цифровий документообіг формує якісно інший рівень організації управлінських процесів, мінімізуючи людський фактор та створюючи централізовану, керовану й аналітично доступну систему контролю.

У ході аналізу було виявлено такі ключові бар'єри цифрової трансформації: дублювання паперових та електронних процесів, що збільшує навантаження; варіативність рівня цифрових навичок персоналу, що уповільнює автоматизацію; відсутність внутрішніх регламентів, що визначають повний цикл роботи в АСКОД; обмежена технічна готовність окремих структурних підрозділів; низький рівень культури управління даними та відсутність централізованої аналітики. Ці фактори знижують загальну ефективність системи, хоча не впливають на її технологічний потенціал.

Результати дослідження переконливо доводять, що цифрова трансформація документообігу є визначальним чинником модернізації діяльності органів місцевого самоврядування. Система АСКОД продемонструвала високу ефективність у частині оперативності, прозорості та дисципліни опрацювання документів, зменшивши рівень прострочень майже в 5 разів.

Перехід до повноцінної цифрової моделі документообігу дозволить Микулинецькій громаді оптимізувати управлінські процеси, підвищити якість адміністративних послуг, мінімізувати витрати часу й ресурсів та забезпечити відповідність сучасним державним стандартам публічного управління.

Цифрова трансформація не є суто технічним процесом — це комплексна зміна організаційної культури, управлінської філософії та моделі взаємодії всередині громади. Тому впровадження АСКОД є не лише інструментом оптимізації, а ключовим кроком до розбудови ефективного, прозорого та інноваційного місцевого самоврядування.

Матеріали дослідження підтверджують, що цифрова модернізація є ключовою умовою підвищення ефективності управління та якості адміністративних послуг у територіальних громадах України.

Список використаних джерел:

1. «Про електронні документи та електронний документообіг» Закон України. Відомості Верховної Ради України, 2003, №36. 12 с.
2. «Про публічні електронні реєстри» Закон України. Відомості Верховної Ради України, 2023. 18 с.
3. Державне агентство з питань електронного урядування України. *Цифрова трансформація в органах влади: аналітичний звіт*. Київ, 2022. 54 с.